

LA MOTIVACIÓ DELS MESTRES

Josep Portella Coll, diputat per Esquerra Unida

«Hi ha indicis preocupants dins el món educatiu: hi ha desmotivació dels professors, hi ha professors que, amb una formació molt bona, han de donar classes absolutament inútils; hi ha una sensació de manca d'esforç entre els alumnes; hi ha un comentari universal dins educació que diu que cada vegada els nostres joves aprenen més poc i que tenen uns coneixements més febles. La Universitat ho diu. Els mateixos joves veuen que ja no estudien gaire literatura ni història. Tot això s'ha de canviar i hem d'arribar, entre tots, a fer que el nostre sistema educatiu sigui un model per al conjunt d'Espanya i que els nostres joves aprenguin la cultura de l'esforç, del treball (...) Sé també que hi ha molts de pares i mares que es demanen si deu ser ver que l'educació està perdent qualitat, que detecten que cada vegada hi ha més poc esperit de feina, que els professors no estan motivats. El Govern Balear no arreglarà tot això ni en un dia ni en un mes...» Són paraules textuales de Jaume Matas, president del Govern Balear, fa quatre dies al Debat de l'Autonomia.

Paraules que creen molts interrogants just uns mesos abans que el Govern Balear sigui el responsable de les competències educatives, just en un inici de curs caòtic del qual és responsable l'administració avui responsabilitat del Partit Popular. Jaume Matas no es va referir als responsables polítics del sistema educatiu, sinó a la desmotivació dels mestres. Després de fer una crida al diàleg i a la participació en la configuració del model educatiu ja va deixar ben clar que aquest s'havia de basar en la cultura de l'esforç i del treball. Ja és curiós que l'educació bàsica i obligatòria hagi de ser el punt on s'han de solucionar tots els problemes de la societat amb l'endestrament de persones adequades a aquesta, i que aquest paper fonamental no si-

gui tingut en compte a l'hora de prioritzar les despeses i les inversions, a l'hora de dotar al sistema educatiu dels recursos imprescindibles per estar a l'altura d'allò que sembla ser que la societat li reclama (i Matas exigeix). Si l'escola és l'escenari corrector de tots els mals i insuficiències culturals, per què el paper social dels mestres i mestresses està tan infravalorat, tan marginat. Han vist vostès un mestre d'escola a un debat televisiu en els darrers anys? Han sentit mai una mestressa d'escola en una tertúlia radiofònica d'aquestes que arrangen el món sigui de la marca que sigui (l'emissora)? Hi ha un Joan Benejam, un Antoni Juan, un Gabriel Comas, un Andreu Ferrer, etc. avui amb el pes social que van tenir llavors aquells. És bo de fer emprar la «desmotivació» del professorat per donar una resposta a la preocupació de tots els pares i totes les mares sobre el futur dels seus fills i filles. S'aprofita la desvaloració del paper dels mestres i s'oculta que l'àmbit educatiu no és únicament els centres escolars, que els valors imperants en la nostra societat (el de l'esforç de Matas, que és el de la competitivitat, l'egoisme, la possessió) són els que determinen els valors que aprenen els menuts en el seu procés. La feina d'educar, només ho intueix perquè parl de coses que només he viscut com alumne, a l'escola té els seus límits i només compleix part dels seus objectius. Això passa ara i ha passat sempre. Si la feina de l'escola sobre jo hagués tingut èxit llavors ara seria del Partit Popular o apolític. Per això quan Jaume Matas parla de model educatiu balear exemple per tota Espanya ens hem de sentir també preocupats. Hem de començar per demanar-nos quins són els objectius socials de l'educació, quines finalitats ha de complir i cap on ha de dirigir les seves accions. Model educatiu vol dir

model de persones que volem crear o ajudar a crear, i açò és una qüestió molt delicada. Fent meves les preguntes que es fa Fernando Savater (El valor de educar): volem homes i dones preparades per la competència laboral i social o volem persones completes i riques en matisos?; volem homes i dones educats per a la cohesió social o volem persones autònomes, crítiques i valentes per expressar disidències?; volem afavorir la identitat tradicional de grup o potenciar l'originalitat innovadora?; volem assegurar l'eficàcia pràctica o volem mostrar els enginyers del risc creador?; volem la reproducció de l'ordre existent o volem possibilitar la rebel·lia i la recerca pròpia del paper de la persona en el món?; volem promocionar homes i dones «humanament correctes» o volem consolidar la neutralitat davant idees, opcions i formes de vida diverses? Quan parlem de model educatiu no parlem d'una qüestió tècnica, parlem d'una opció política. Segurament alguns dels dilemes que es plantegen són atemperables Emperò jo no tenc dubtes que davant l'elecció, Jaume Matas elegiria un model. Quin elegiria vostè? Anant més enfora: qui decideix el model?

Jaume Matas està preocupat per la motivació dels mestres. El seu conseller de Cultura, Educació i Esports va acusar els treballadors del MEC dels problemes del començament de curs. Jaume Matas troba que els alumnes no s'esforcen prou. I diu que ho arranjarà, no en un dia ni en un mes, però ho arranjarà. Reeditarem aquell El Mur de Pink Floyd? Com pot dir que els mestres (i mestresses), en general, no estan motivats? En temps d'en Franco, els mestres estaven motivats, ja ho crec que hi estaven! Com pot dir que els nostres joves aprenen més poc? Té una màquina per mesurar allò que una persona aprèn? Jo sé el que vaig aprendre en aquella escola de cara al sol amb un «model educatiu» molt concret. Jo veig el que saben els joves amics avui i els asseguro que sent una humil enveja. L'escola és el món i el nostre món és complex, amb una quantitat d'informació que ens abrusa i que no som capaços d'assimilar, raonar, analitzar i criticar. I en aquesta complexitat, el president Matas vol fer responsables als mestres i mestresses (la motivació, la cultura de l'esforç) del refus a l'educació de la diversitat, de l'atenció a la diferència, que costa diners. Què li preocupa al president, la motivació dels mestres i mestresses o la seva homologació? □